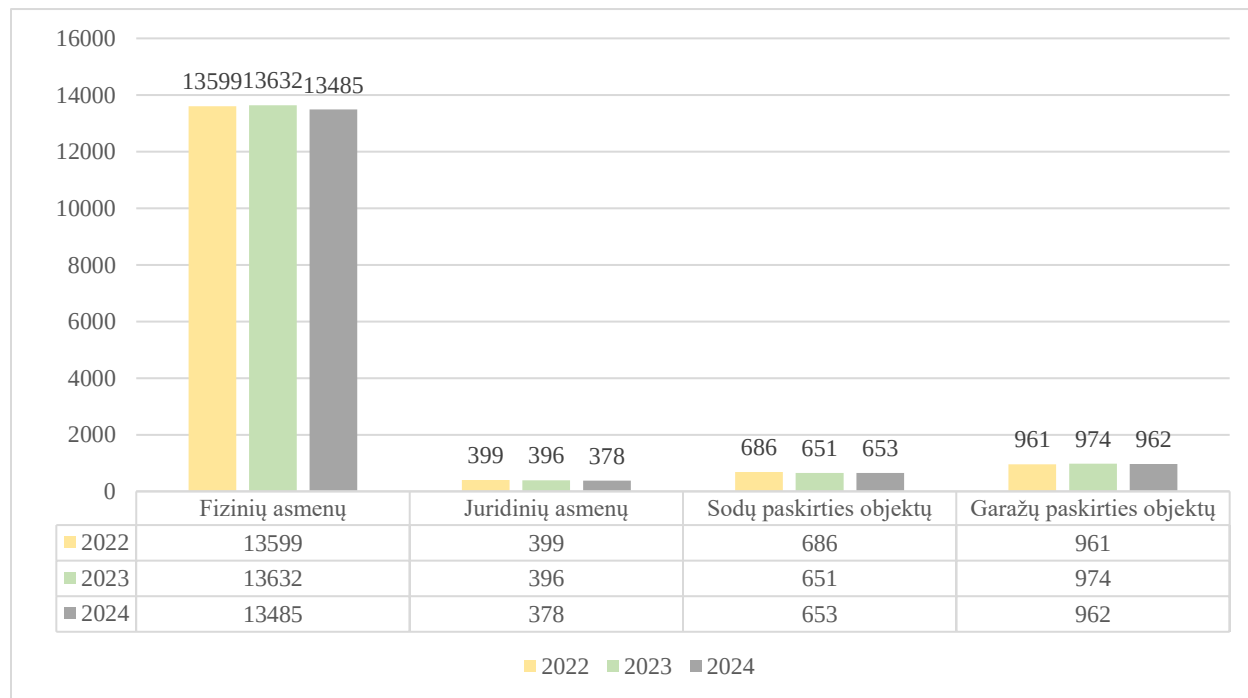

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ADMINISTRAVIMAS PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖJE 2024 M.

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centras, vykdydamas įsipareigojimus bei savivaldybės pavestas funkcijas užtikrinti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos visuotinumą ir prieinamumą, pagal Pasvalio rajono savivaldybės patvirtintus Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą (toliau – Vietinė rinkliava) nuostatus, įsigaliojusius nuo 2017 m. spalio 1 d., užtikrino kokybiškų komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų teikimą ir kontrolę bei regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų padengimą atliekų turėtojų mokamos privalomos įmokos (vietinės rinkliavos) lėšomis.

UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro Rinkliavų administravimo ir kontrolės padalinio (toliau – Rinkliavų padalinys) veikla administruojant Vietinę rinkliavą, įskaitant savivaldybės atliekų turėtojų registro tikslinimą ir jo aktualumo užtikrinimą, lėmė išaugusį apmokestintų atliekų turėtojų (nekilnojamojo turto objektų) skaičių, einamojo laikotarpio priskaitytų lėšų surinkimą ir ankstesnių laikotarpių nesumokėtos lėšų dalies sumokėjimą. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius ir jo pokytis matomas 1 paveiksle.

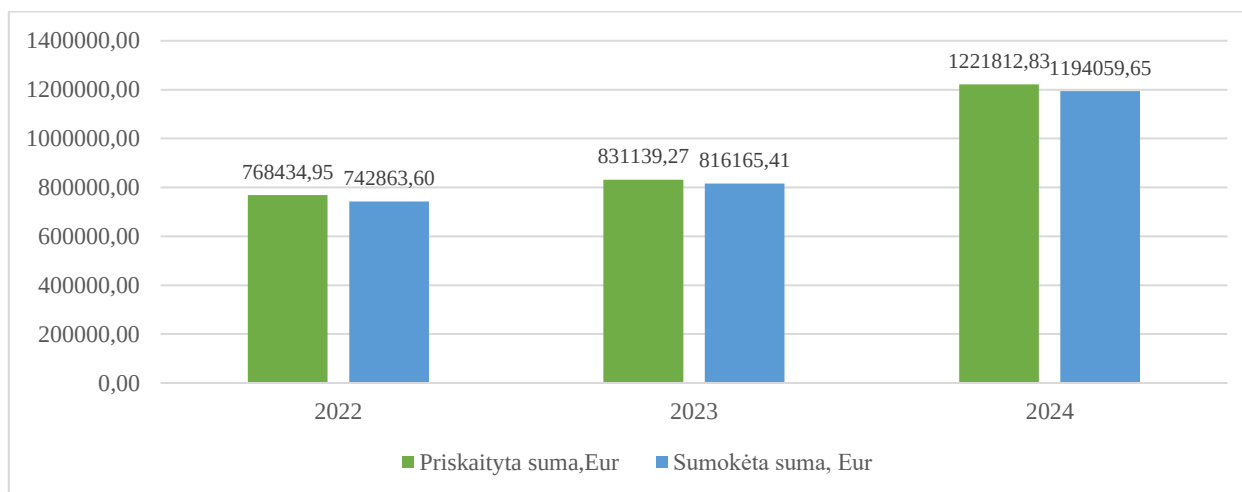
1 pav. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius 2022-2024 m.

Priskaityta ir sumokėta Vietinė rinkliava nuo rinkliavos įvedimo 2017 m. spalio 1 d., sumokėta ir nesumokėta suma 2024 m. pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Vietinės rinkliavos surinkimas

Laikotarpis	Priskaityta suma (įskaitant lengvatas), Eur	Sumokėta suma (minusuojant grąžinimus), Eur	Laikotarpio priskaitymo ir apmokėjimo santykis, proc.	Nesumokėta (+) / permokėta (-) suma už laikotarpį, EUR
2022 I	164087,28	193970,39	118,21	-29883,11
2022 II	199735,34	276427,44	138,40	-76692,10
2022 III	200438,68	136400,16	68,05	64038,52
2022 IV	204173,65	136065,61	66,64	68108,04
2022	768434,95	742863,60	96,67	25571,35
2023 I	227057,12	224192,41	98,74	2864,71
2023 II	199715,64	343810,23	172,15	-144094,59
2023 III	199922,33	126270,53	63,16	73651,80
2023 IV	204444,18	121892,24	59,62	82551,94
2023	831139,27	816165,41	98,20	14973,86
2024 I	325085,77	143000,46	43,99	182085,31
2024 II	290871,25	649241,57	223,21	-358370,32
2024 III	303575,27	209304,75	68,95	94270,52
2024 IV	302280,54	192512,87	63,69	109767,67
2024	1221812,83	1194059,65	97,73	27753,18
Nuo 2022-01-01 iki 2024-12-31	2821387,05	2753088,66	97,58	68298,39

Laikotarpių lyginamieji duomenys rodo padidėjusį Vietinės rinkliavos priskaitymą bei apmokėjimo rezultatą.

2 pav. Pasvalio r. sav. Vietinės rinkliavos priskaitymai ir apmokėjimai 2022-2024 m., Eur

2 paveiksle yra pateiktas surinktos Vietinės rinkliavos sumos didėjimas ir jos santykis su priskaityta suma. Priskaityta suma, lyginant su 2023 m., padidėjo 390 673,56 Eur. Per 2024 m. buvo surinkta 1 194 059,65 Eur Vietinės rinkliavos iš 1 221 812,83 Eur priskaitytos sumos. 2024 m. priskaitymo ir apmokėjimo santykis – 97,73 %. Nesumokėjus arba pavėluotai sumokėjus Vietinę rinkliavą skaičiuojami delspinigiai. Per 2024 m. priskaičiuotų delspinigių suma sudarė 17 944,75 Eur. Surinktų delspinigių suma siekė 7 766,64 Eur.

Pasvalio rajono savivaldybės Vietinės rinkliavos mokėtojams 2024 m. masiniu būdu (paprastu arba elektroniniu paštu) išsiųsti 13 485 vnt. mokėjimo pranešimų už nekilnojamojo turto objektus (išskyrus sodų ir garažų paskirties). Už sodo paskirties objektus išsiųsti 653 vnt. mokėjimo pranešimų, už garažų paskirties – 962 vnt. Juridiniams asmenims mokėjimo pranešimai (378 vnt.) siunčiami kas mėnesį. Vidutiniškai apie 70 proc. mokėjimo pranešimų yra siunčiami paprastu paštu.

2024 m. buvo vykdomi fizinių ir juridinių asmenų skolų prevencijos veiksmai: teikiama informacija apie Vietinę rinkliavą, fiziniams ir juridiniams asmenims padaliniuose, elektroniniu paštu bei telefonu buvo teikiamos konsultacijos, derinami įsiskolinimai, atliekami nekilnojamojo turto objektų ploto, paskirties tikslinimai ir pertvarkymai, tikslinami jų kontaktiniai duomenys, atliekami skolų perskaičiavimai pagal aktualius registrų duomenis, raginama apmokėti Vietinę rinkliavą pagal pateiktus mokėjimo pranešimus.

Ikiteisminio skolų išieškojimo proceso metu 2023 m. buvo formuojami ir siunčiami individualūs įspėjimai ir kiti dokumentai informuojantys apie skolą. Ikiteisminio skolų išieškojimo veiksmais nepasiektą skolos grąžinimą sekė teisminis skolų išieškojimas ir priverstinis vykdymas. Dėl priverstinio skolų išieškojimo 2023 m. Rinkliavų padalinys nuolat bendradarbiavo su advokatais teikiant ir tikslinant duomenis apie skolininkus.

2019 m. patvirtinto Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolų išieškojimo tvarkos aprašo (toliau – Skolų tvarka) pagrindu vykdant skolų išieškojimo veiklą sisteminiams skolų rodikliai. Einamųjų, priteistų, tačiau dar nepadengtų bei išieškomų skolų suma 2024 m. pabaigoje siekia 223 568,6 Eur.

2024 m., vykdant juridinių asmenų atsiskaitymų kontrolę ir skolų prevenciją, visiems Pasvalio r. juridiniams asmenims buvo išsiųsti skolų suderinimo aktai. Periodiškas mokėtinų sumų suderinimas padeda kontroliuoti juridinių asmenų įsiskolinimus.

Įvykdžius skolų prevencijos veiksmus padidėjo per metus priskaitomos Vietinės rinkliavos surinkimas bei buvo dengiamos ankstesniais laikotarpiais nesumokėtos Vietinės rinkliavos sumos, o orientuojantis į atliekų turėtojų registro aktualumą buvo išgryninti Vietinės rinkliavos priskaitymai.

2024 m. Vietinės rinkliavos skolų išieškojimo proceso duomenys pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. Vietinės rinkliavos skolų išieškojimo duomenys

Pavadinimas	Laikotarpis, m.	Pasvalio r.
Skolos suma laikotarpio pradžioje, Eur (skaičiuojant nuo rinkliavos įvedimo pradžios 2017-10)	2024-01-01	195815,42
Skolininkų skaičius laikotarpio pradžioje, vnt.	2024-01-01	3800
Priskaityta per laikotarpį, Eur	2024	1221812,83
Apmokėta per laikotarpį, Eur	2024	1194059,65
Sudengta senų skolų 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 m., Eur	2024	-27753,18
Skolos suma laikotarpio pabaigoje, Eur (skaičiuojant nuo rinkliavos įvedimo pradžios 2017-10)	2024-12-31	223568,6
Skolininkų skaičius laikotarpio pabaigoje, vnt.	2024-12-31	2932

2020 m. gruodžio 8 d. pasirašytas su VĮ Registru centru susitarimas dėl duomenų teikimo Nr. RD-34/2. Pagal šį susitarimą VĮ Registrų centras įsipareigoja teikti duomenis apie: Nekilnojamojo turto registre įregistruotus Panevėžio regiono savivaldybių teritorijose esančius nekilnojamojo turto objektų pasikeitimus; bankrutuojančius, bankrutavusius ar išregistruotus juridinius asmenis nuosavybės teise valdančius nekilnojamąjį turtą Panevėžio regiono savivaldybėse; mirusius asmenis, kurių nuosavybės teisės į Panevėžio regiono savivaldybių teritorijose esančius administruojamus objektus, nėra išregistruotos. Dėl susitarimo pagrindu suteiktos galimybės gauti VĮ Registro centro perduodamus duomenis apie Lietuvos Respublikos gyventojus, Rinkliavų padalinys nuolat tikslina duomenis apie mokėtojų deklaruotas gyvenamąsias vietas tam, kad mokėjimo pranešimai ir/ar kiti su Vietine rinkliava susiję dokumentai laiku pasiektų mokėtojus.

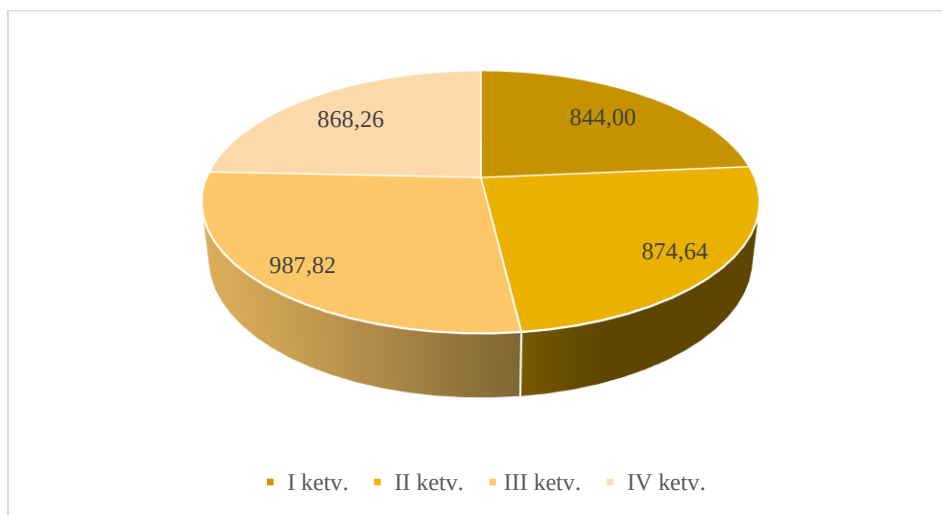
VĮ Registro centro pateikiami naujausi Gyventojų registro duomenys yra tvarkomi Rinkliavų padalinio darbuotojų: duomenys filtruojami, perkeliama į informacinę sistemą, identifikuojamos po duomenų įkėlimo atsiradusios klaidos (dėl pasikeitusių gyventojų registracijos duomenų) tikslinamas atliekų turėtojų registras individualiai analizuojant duomenų į informacinę sistemą įkėlimo metu nustatytus neatitikimus.

Vadovaujantis galiojančiais savivaldybių teisės aktais, 2024 metais atliekų turėtojams taikytos Vietinės rinkliavos lengvatos. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 14 d. sprendimo Nr. T1-26 pagrindu, Pasvalio rajono savivaldybės atliekų turėtojams 2024 metais iš viso buvo pritaikyta už 1 823,13 Eur lengvatų.

Būtiniosios sąnaudos savivaldybės komunalinių atliekų sistemos veiklai 2024 metais siekė 811 374 Eur su PVM, tame skaičiuje mišrių komunalinių atliekų, tekstilės, augalinės kilmės maisto

atliekų surinkimo ir transportavimo sąnaudos sudarė 296 523 Eur su PVM, atliekų sutvarkymo sąnaudos (be tekstilės atliekų sutvarkymo) – 404 176 Eur su PVM, komunalinių atliekų sistemos organizavimo sąnaudos – 110 675 Eur su PVM. 2023 m. patiriamos būtinosios sąnaudos ir apmokestinimo parametrai dydžiai skyrėsi daugiau nei 10 proc. nuo skaičiuotų sąnaudų sumos.

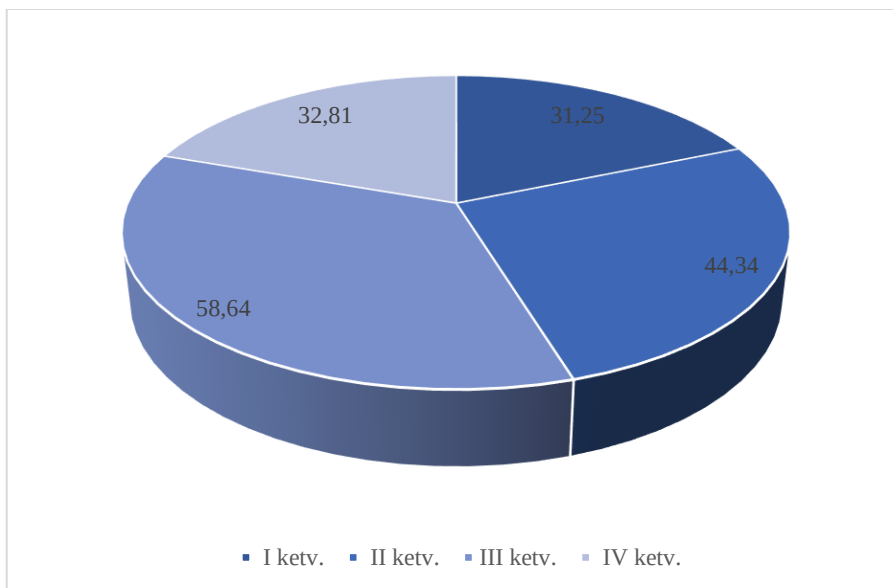
2024 m. iš Pasvalio rajono savivaldybės teritorijos į Panevėžio regiono sąvartyną mišrių komunalinių atliekų buvo pristatyta 3 574,72 t, t. y. 240,48 t mažiau nei 2023 metais.

3 pav. 2024 m. I-IV ketv.

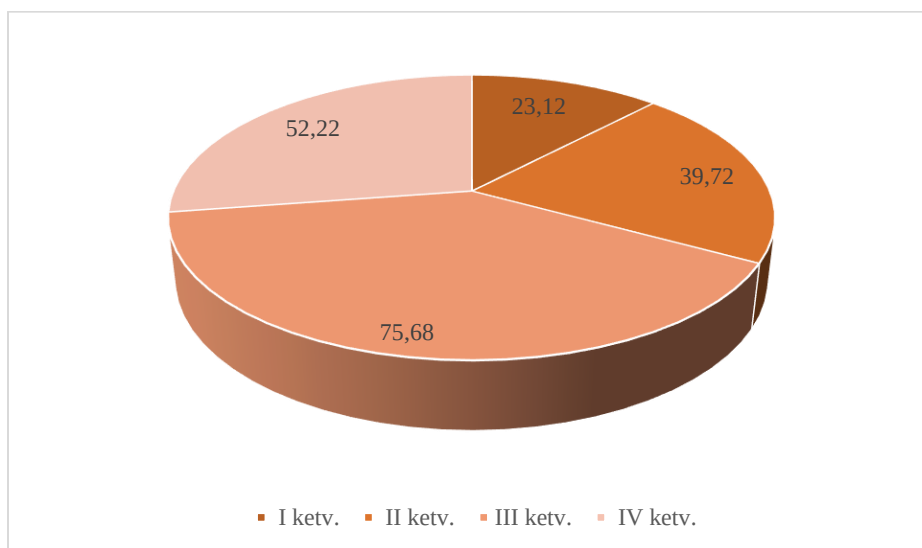
Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta mišrių komunalinių atliekų, t

Per 2024 m. Pasvalio r. savivaldybėje buvo surinkta 167,04 t tekstilės atliekų, 62,6 t daugiau nei 2023 m. Augalinės kilmės maisto atliekų 2024 m. Pasvalio r. savivaldybės teritorijoje iš viso buvo surinkta 190,74 t, 167,72 t. daugiau nei 2023 m. Žymų augalinės kilmės maisto atliekų didėjimą 2024 m. sąlygojo išplėsta atliekų surinkimo infrastruktūra – pastatyti papildomi bendro naudojimo augalinės kilmės maisto atliekų surinkimo konteineriai, didesnių gyvenviečių individualioms valdoms išdalinti individualaus naudojimo maisto atliekų surinkimo priemonės.

4 pav. 2024 m. I-IV ketv.

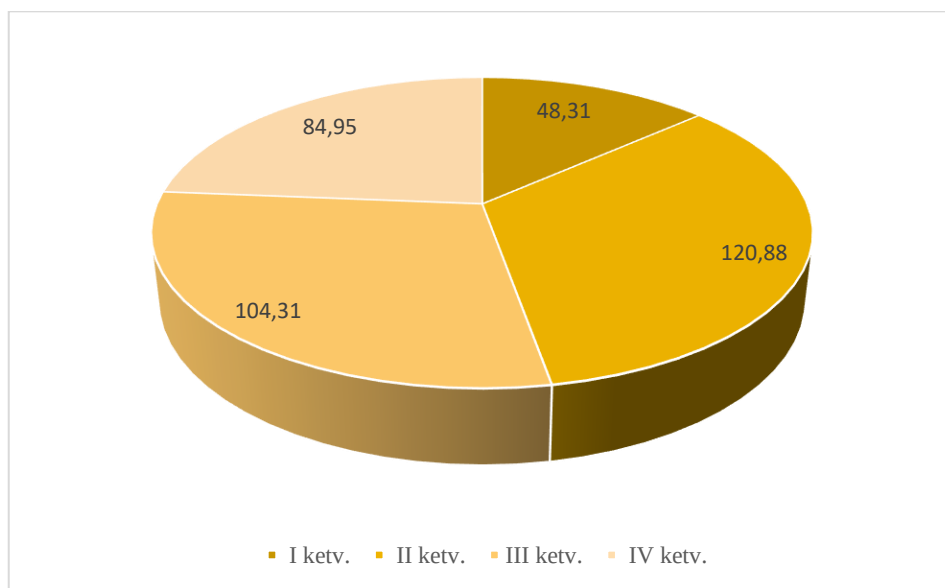
Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta tekstilės atliekų, t

5 pav. 2024 m. I-IV ketv.

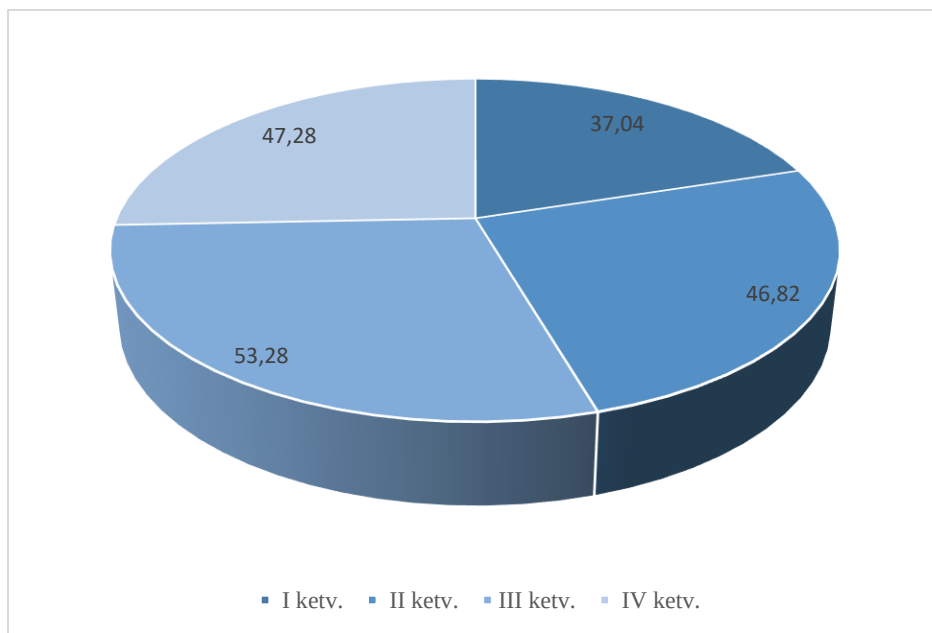
Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta augalinės kilmės maisto atliekų, t

Komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių bei popieriaus atliekų rūšiuojamojo surinkimo ir jų vežimo paslaugas Pasvalio r. savivaldybės teritorijose teikia UAB „Ekonovus“. Per 2024 m. Pasvalio r. savivaldybės teritorijoje buvo surinkta 358,45 t pakuočių atliekų (28,07 t daugiau nei 2023 m.) bei 184,42 t (14,06 t mažiau nei 2023 m.) stiklo atliekų iš fizinių ir juridinių asmenų individualaus naudojimo konteinerių.

6 pav. 2024 m. I-IV ketv.

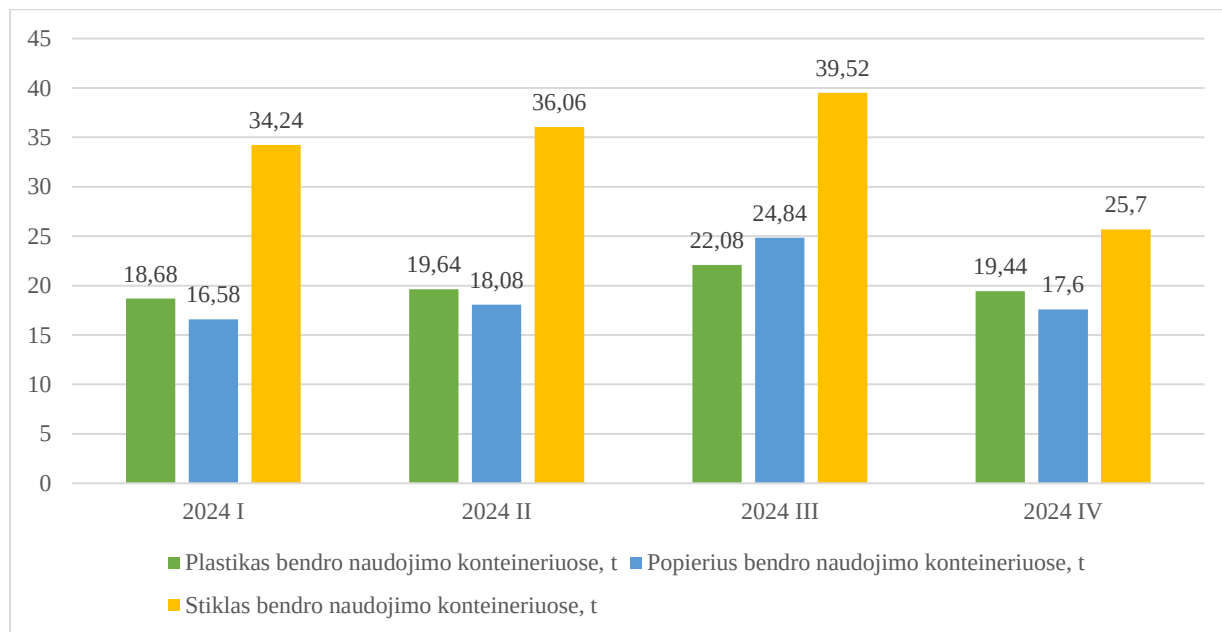
Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta pakuočių atliekų fizinių ir juridinių asmenų individualiuose konteneriuose, t

7 pav. 2024 m. I-IV ketv.

Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta stiklo pakuočių atliekų fizinių ir juridinių asmenų individualiuose konteneriuose, t

Iš pakuočių bendro naudojimo konteinerių buvo surinkta 79,84 t plastiko pakuočių atliekų (15,24 t mažiau nei 2023 m.), 77,1 t popieriaus pakuočių atliekų, t. y. 13,3 t daugiau nei 2023 m. ir 135,52 t stiklo pakuočių atliekų (0,92 t daugiau nei 2023 m.).

8 pav. 2024 m. I-IV ketv.

Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje surinkta plastiko, popieriaus, stiklo pakuočių atliekų bendro naudojimo konteineriuose, t

Rinkliavų padalinys 2024 m. nuolat vykdė paslaugų teikėjų (AB „Panevėžio specialus autotransportas“, UAB „Ekonovus“) teikiamų paslaugų kontrolę. Vykdydami UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centrui Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą administravimo sutartyse pavestas funkcijas, Rinkliavų padalinio atliekų tvarkymo specialistai-kontrolieriai (toliau – Kontrolieriai), atlieka planinius bei neplaninius atliekų surinkimo ir jų vežimo į apdorojimo arba šalinimo įrenginius paslaugų teikimo kokybės patikrinimus. Kontrolieriai taip pat vykdo atliekų turėtojų (gyventojų ir juridinių asmenų) teisės aktuose nustatytų pareigų vykdymo patikrinimus (kontroliuojamas atliekų rūšiavimo ir šalinimo reikalavimų laikymasis).

2024 m. į Rinkliavų padalinį atliekų turėtojai dažniausiai kreipėsi dėl apmokestintų objektų, aiškinosi apmokestinimo pagrindą arba tikslino objekto neegzistavimo faktą. Taip pat buvo teikiamos individualios konsultacijos dėl: deklaruotų, tačiau faktiškai deklaruotoje vietoje negyvenančių gyventojų; gyvenamosios vietos keitimo; ilgalaikio išvykimo iš Lietuvos deklaravimo; deklaravimo apie nesinaudojamą nekilnojamo turto objektu; mokėjimo, kai gyventojas, kuriam yra skaičiuojama Vietinės rinkliavos kintamoji dalis, atlieka privalomąją karo tarnybą, yra slaugomas stacionariose globos, auklėjimo ar slaugos įstaigose, atlieka laisvės atėmimo bausmę, studijuoja ar mokosi kitame mieste, yra išvykęs dirbti į kitą miestą ar užsienį;

pastatų įtraukimo į netinkamų naudoti objektų kategoriją dėl fiziškai sunaikintų ar netinkamų naudoti/gyventi objektų; informacijos pateikimo apie parduotą/nupirktą objektą, rinkliavos perskaičiavimo; naujų konteinerių užsakymo, konteinerių pakeitimo; informavimo apie konteinerių neištuštinimą pagal grafiką.

Rinkliavų padalinys nuolat rengia atsakymus į el. paštu ar paprastuoju paštu gaunamus prašymus, paklausimus, rengia pažymas gyventojams apie Vietinės rinkliavos mokėjimus ir turimus įsiskolinimus.

Per 2024 m. parengti straipsniai, įvairūs informaciniai pranešimai apie komunalinių atliekų surinkimo paslaugų vykdymą Biržų rajono savivaldybėje buvo publikuoti administratoriaus interneto puslapiuose, vietinėje spaudoje bei socialiniuose tinkluose.

Rinkliavų administravimo ir kontrolės padalinio vadovas

Mindaugas Varnas